МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
GDAŃSK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

МАУП

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції

“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2025 р.

Київ
2025

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:
Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:
Семенець-Орлова Інна Андріївна — директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;
Каліна Ірина Іванівна — заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:
Братусь Ганна Анатоліївна — завідувач кафедри управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Дмитренко Геннадій Анатолійович — почесний професор кафедри економіки бізнесу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Кришталь Галина Олександрівна — завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Кривоберець Марина Миколаївна — завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;
Мазур Юлія Володимирівна — декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (*протокол № 9 від 29.10.25*)

ІІІ Міжнародна науково-практична конференція "Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу": зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2025 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 512 с.

ISBN 978-617-02-0419-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-617-02-0419-6

© Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025

Очкас Максим Петрович, Скиба Ганна Іванівна
Смарт-бюджетування в умовах цифрової трансформації економіки України 221

Величко Артем Вадимович, Артеменко Антон Олексійович
Публічно-приватне партнерство у фінансуванні
девелоперських проєктів 224

Згалат-Лозинська Любов Олександрівна,
Іванова Тетяна Миколаївна
Гармонізація облікових систем України з міжнародними стандартами 228

Станкевич Андрій Володимирович
Інформаційні технології в управлінні земельним фондом мегаполісів 232

Чернявський Георгій Миколайович
Напрями підвищення інвестиційної активності населення
у небанківських фінансових установах 235

Осадчий Максим Леонідович
Цифровізація морських портів України:
нові технології для підвищення ефективності логістичних процесів 240

Мідвідь Михайло Віталійович
Цифрові міжрегіональні комунікації як фактор формування
сучасного економічного простору 243

Новальська Надія Іванівна, Клименко Вікторія Вікторівна
Вплив євроінтеграційних процесів на стратегічний розвиток
вітчизняних транспортно-логістичних підприємств 246

Бурлака Максим Сергійович, Романова Лідія Василівна
Сучасний маркетинговий підхід до управління бізнесом
в умовах війни на прикладі віконної компанії 249

Борковський Роман Володимирович,
Цімошинська Оксана Валентинівна
Динаміка криптовалютних ринків та їхня інтеграція у традиційні фінанси 252

Киричок Ірина Михайлівна, Цімошинська Оксана Валентинівна
Податкова політика та її вплив на розвиток малого і середнього бізнесу 254

Даниленко Роман Вікторович, Цімошинська Оксана Валентинівна
Стратегія фінансової стабілізації в умовах економічних потрясінь 257

Шишов Сергій Анатолійович, Цімошинська Оксана Валентинівна
Управління кредитними ризиками в умовах
економічної нестабільності 260

Цімошинська Оксана Валентинівна
Цифрові валюти центральних банків: можливості та ризики для економік,
що розвиваються 262

Саржинський Сергій Анатолійович,
Цімошинська Оксана Валентинівна
Штучний інтелект у фінансовому аналізі:
оптимізація ризиків та прогнозування 265

ШИШОВ Сергій Анатолійович
здобувач третього (аспірантського) рівня вищої освіти,
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом

ЦІМОШИНСЬКА Оксана Валентинівна
канд. екон. наук, доц.,
заступник завідувача кафедри фінансів, банківської та страхової справи
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом

УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Економічна нестабільність є однією з ключових проблем сучасної фінансової системи, що проявляється через коливання макроекономічних показників, валютні коливання, інфляційні процеси та зростання невизначеності на фінансових ринках. В умовах таких змін кредитні ризики стають особливо актуальними для банків, фінансових установ та інвесторів.

Кредитний ризик визначається як ймовірність того, що позичальник не зможе виконати свої зобов'язання перед кредитором у встановлені терміни. Управління цим ризиком у періоди економічної нестабільності є складним завданням, яке потребує комплексного підходу, інтеграції сучасних аналітичних методів та адаптивних стратегій. Успішне управління кредитними ризиками потребує поєднання традиційних підходів із сучасними технологіями, включаючи аналіз великих даних та штучний інтелект. Це дозволяє не лише оцінити потенційні загрози, а й прогнозувати сценарії розвитку подій, що є критично важливим для збереження фінансової стабільності [1].

Кредитні ризики можна умовно поділити на кілька категорій. Ризик дефолту позичальника визначає ймовірність несплати кредиту у встановлені терміни. Ризик кредитного скорочення виникає тоді, коли позичальник частково або повністю відмовляється від додаткових кредитних ліній. Ризик концентрації портфеля пов'язаний із надмірним кредитуванням одного сегмента або групи позичальників. Ринковий вплив на кредитний ризик включає зміни процентних ставок, валютних курсів та макроекономічних умов, що безпосередньо впливають на здатність позичальників обслуговувати кредити.

Традиційні методи оцінки кредитних ризиків базуються на фінансових коефіцієнтах, рейтингових оцінках, кредитних історіях та експертних висновках. Проте в умовах нестабільної економіки ці підходи можуть виявитися недостатньо ефективними, оскільки вони часто не враховують швидкі зміни ринкових умов та поведінкові особливості позичальників.

Серед класичних методів виділяють кредитний скоринг, який дозволяє оцінювати фінансовий стан позичальника на основі статистичних моделей. Диверсифікація портфеля забезпечує розподіл кредитних ресурсів серед різних секторів економіки, галузей та регіонів, зменшуючи вплив дефолтів окремих клієнтів. Встановлення кредитних лімітів обмежує максимальну суму позики для одного клієнта або групи пов'язаних клієнтів. Страхування кредитів та використання застави дозволяють мінімізувати можливі втрати у разі несплати [2].

Сучасні технології управління ризиками доповнюють традиційні підходи. Аналіз великих даних (Big Data) дозволяє обробляти великі обсяги інформації про фінансові показники, поведінкові патерни клієнтів та зовнішні економічні фактори. Штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML) застосовуються для прогнозування ймовірності дефолту, автоматичної оцінки ризику та раннього виявлення потенційно проблемних позичальників. Стрес-тестування моделює різні сценарії економічної кризи для оцінки стійкості кредитного портфеля.

Використання сучасних технологій дозволяє не лише зменшити втрати, а й прогнозувати потенційні загрози. Системи AI здатні виявляти приховані закономірності та реагувати на зміни швидше, ніж традиційні аналітичні методи, роблячи управління кредитними ризиками динамічним та адаптивним.

Управління кредитними ризиками в умовах економічної нестабільності має ґрунтуватися на проактивних та адаптивних стратегіях. Проактивний підхід передбачає прогнозування можливих проблемних ситуацій і своєчасне коригування кредитної політики. Динамічна оцінка ризиків здійснюється через постійний моніторинг фінансового стану позичальників та ринкових умов. Адаптивне кредитування включає використання змінних процентних ставок, диференційованих умов погашення та гнучких графіків платежів. Впровадження автоматизованих систем моніторингу дозволяє виявляти відхилення від очікуваних фінансових показників у режимі реального часу, що підвищує оперативність прийняття рішень [3].

Ефективне управління кредитними ризиками у кризових умовах вимагає адаптивності та здатності до швидкої реакції. Фінансові установи, що використовують гнучкі та технологічно підковані підходи, отримують перевагу у збереженні стабільності та мінімізації втрат.

Стрес-тестування дозволяє оцінити, як кредитний портфель витримає екстремальні сценарії: зростання процентних ставок, валютні коливання, економічне падіння окремих секторів або масові дефолти позичальників. Прогнозування за допомогою AI дозволяє моделювати ймовірність дефолтів та розподіл ризиків у реальному часі. Це особливо актуально в умовах нестабільної економіки, коли традиційні моделі часто не враховують швидких змін та поведінкових факторів.

Економічна нестабільність значно підвищує значення управління кредитними ризиками для фінансових установ. Традиційні методи кредитного скорингу та диверсифікації портфеля залишаються важливими, проте їх ефективність обмежена швидкістю змін економічних умов. Використання

сучасних технологій, таких як Big Data та AI, дозволяє підвищити точність оцінки ризиків, швидкість реакції та прогнозування потенційних загроз.

Адаптивні та проактивні стратегії управління ризиком дозволяють мінімізувати втрати та підтримувати стабільність фінансових установ навіть у кризових умовах. Перспективи розвитку управління кредитними ризиками пов'язані з інтеграцією автоматизованих систем моніторингу, прогнозних моделей та стрес-тестування, що забезпечує динамічну та універсальну оцінку ризиків.

Комплексний підхід до управління кредитними ризиками, поєднання традиційних та сучасних технологій, адаптивність і проактивність дозволяють фінансовим установам ефективно реагувати на економічну нестабільність, мінімізувати ризики та забезпечувати стабільність фінансової системи.

Література

1. *Russell, S., & Norvig, P.* (2021). Artificial Intelligence: A Modern Approach (4th ed.). Pearson.: https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3352205
2. *Davenport, T., & Ronanki, R.* (2018). Artificial Intelligence for the Real World. *Harvard Business Review*, 96(1), 108–116.: https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3166319
3. European Banking Authority (EBA) (2021). Guidelines on the Use of Artificial Intelligence in the Financial Sector. *EBA Report*.: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/09/regulatory-approaches-to-artificial-intelligence-in-finance_43d082c3/f1498c02-en.pdf

ЦІМОШИНСЬКА Оксана Валентинівна

канд. екон. наук, доц.,
заступник завідувача кафедри фінансів, банківської та страхової справи
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом

ЦИФРОВІ ВАЛЮТИ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ДЛЯ ЕКОНОМІК, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ

У сучасному світі фінансова система стрімко змінюється під впливом цифрових технологій. Поява криптовалют та електронних платіжних сервісів поставила центральні банки перед викликом: як зберегти монетарний суверенітет, забезпечити стабільність і водночас не відставати від технологічного прогресу. Саме тому все більше держав вивчають ідею запровадження цифрової валюти центрального банку (Central Bank Digital Currency,